

به نام خدا

آموزش کاربردی طراحی طلا و جواهر با

MATRIX

مؤلف:

لیلا مرادی اقبال

فهرست مطالب

فصل ۱ / نصب، آماده سازی سخت افزار و نرم افزار مورد نیاز	
۱۷	قابلیت های منحصر به فرد نرم افزار ماتریکس
۱۹	سخت افزار مناسب برای کار با نرم افزار ماتریکس
۲۰	آموزش نصب و فعال سازی ورژن ۸
۲۱	آموزش نصب و فعال سازی ورژن ۹
۲۱	راهنمای تصویری نصب راینو ۵
۲۶	راهنمای تصویری نصب MATRIX9
۳۰	راهنمای تصویری نصب CLAYO
فصل ۲ / آشنایی با محیط نرم افزار	
۳۴	پنجره ها یا ویوپورت (VIEW PORT)
۳۵	❖ نمای کلی برنامه
۳۵	❖ پنجره top یا looking down
۳۵	❖ پنجره through finger
۳۶	❖ پنجره Side view
۳۶	❖ پنجره perspective
۳۶	❖ صفحه شطرنجی و مرکز محور مختصات
۳۶	❖ محورهای مختصاتی
۳۸	❖ مدیریت و تنظیمات ویوپورت ها (پنجره ها)
۳۸	❖ صفحه شطرنجی (C plain)
۳۸	❖ مرکز صفحه شطرنجی
۳۸	❖ جابجایی صفحه شطرنجی (C plain)
۳۹	❖ بزرگنمایی و کوچکنمایی در پنجره ها
۳۹	Zoom
۳۹	Command line
۳۹	Main menu

۴۰ ..... Icon history ♦

۴۰ ..... نکات مهم در انجام دستورات و عملکردها.....♦

۴۰ ..... ♦ چپ کلیک .....

۴۱ ..... ♦ راست کلیک .....

۴۱ ..... Selection menu ♦

۴۱ ..... Select ♦ کردن بیش از یک Object

۴۲ ..... ♦ روش های اجرای دستور .....

۴۲ ..... ♦ روش لغو دستور .....

فصل ۳ / منوی VIEW

۴۴..... place background ♦

۴۵..... Picture frame ♦

۴۶..... View port با ابزارهای مرتبط

۴۶..... restorr views ♦

۴۶..... View port zoom با ابزارهای بزرگنمایی و آجکتها در

۴۶..... View port to file ♦

فصل ۴ / منوی FILE

۴۸ ..... دستورهای باز کردن فایل جدید .....

۴۸..... New ♦

۴۸..... Open ♦

۴۸..... Export select ♦

۴۸..... Import ♦

۴۸..... Save as/Save ♦

۴۹..... Save small as /Save small ♦

۴۹..... Note ♦

۴۹..... Print ♦

فصل ۵ / ابزارهای منوی CURVE و انواع آن

۵۱ ..... ابزارهای منوی curve و انواع آن .....

۵۱..... Polyline ♦

۵۲..... Persistent close ♦

۵۲..... Mode ♦

۵۲..... Helpers ♦

۵۲..... Direction ♦

۵۲..... Center ♦

۵۲..... Undo ♦

۵۳..... Line ♦

۵۳..... Bothsides ♦

۵۴.	Normal ♦
۵۴.	Angled ♦
۵۴.	Vertical ♦
۵۴.	Fourpoint ♦
۵۴.	Bisector ♦
۵۵.	Perpendicular ♦
۵۵.	Tangent ♦
۵۶.	Extension ♦
۵۶.	Interp Curve دستور ♦
۵۷.	Rectangle ♦
۵۷.	3points ♦
۵۷.	Vertical ♦
۵۸.	Rounded ♦
۵۸.	Circle ♦
۵۸.	Deformable ♦
۵۹.	Vertical ♦
۵۹.	2point ♦
۶۰.	3point ♦
۶۰.	Tangent ♦
۶۰.	Around curve ♦
۶۰.	Fit points ♦
۶۰.	Ellipse ♦
۶۱.	Deformable ♦
۶۱.	Vertical ♦
۶۱.	corner ♦
۶۱.	Diameter ♦
۶۱.	Fromfoci ♦
۶۱.	Around cure ♦
۶۱.	Arc دستور ♦
۶۲.	Extension ♦
۶۲.	Arc direction ♦
۶۳.	Rebuild ♦
۶۴.	Refit to tolerance ♦
۶۴.	Quike curve blend ♦
۶۴.	Pullback ♦
۶۵.	Project ♦
۶۵.	Offset Curve ♦
۶۶.	گزینه‌های command ♦

۶۷.....	Offset Curve on Surface ◆
۶۷.....	Extract Iso curve ◆
۶۷.....	fillet curves ◆
۶۸.....	گزینه‌های command line ❁
۶۸.....	Extend ares by ◆
۶۸.....	Fillet corners ◆
۶۸.....	chamfer curners ◆
۶۹.....	کاربر Create UV Curves ◆
۶۹.....	Apply UV Curves ◆
۶۹.....	Through point ◆
۶۹.....	Extend Cure ◆
۷۰.....	Polygon ◆
۷۰.....	گزینه‌های command ❁
۷۰.....	Numsides ◆
۷۰.....	Circumscribed ◆
۷۲.....	Spiral ◆
۷۳.....	Helix ◆
۷۳.....	Single point ◆
۷۳.....	mark curve start & end ◆
۷۴.....	Adjust closed curve Seam ◆
۷۴.....	countinue interpolated ◆
۷۴.....	Dvaide curve ◆
۷۴.....	Curve Boolean ◆
۷۴.....	Tween curve ◆
۷۵.....	Duplicate edge ◆
۷۵.....	Curve ◆
۷۵.....	Sketch ◆
۷۶.....	Sketch on Surface ◆
۷۶.....	sketch on Mesh ◆
۷۶.....	Polyline on Surface ◆
۷۶.....	Interp Curve on Surface ◆
۷۶.....	Curve to Lines ◆
۷۶.....	Section ◆
۷۶.....	Match ◆
۷۶.....	Silhouette ◆
۷۷.....	Extract Wireframe ◆
۷۷.....	Soft Edit ◆
۷۷.....	Distance ◆

۷۷.....fix ends ◆

۷۸.....Offset Nomal to Surface ◆

فصل ۶ / ابزارهای منوی LAYER

۷۹.....Layers

۸۰.....❖ تغییر رنگ لایه‌ها

۸۰.....◆ ففل کردن لایه

۸۰.....◆ خاموش و روشن کردن لایه‌ها

۸۰.....◆ پنهان و آشکار کردن لایه‌ها

فصل ۷ / ابزارهای منوی SNAPS

۸۲.....Snaps

۸۲.....گزینه‌های کاربردی Snaps

۸۲.....Snap End ◆

۸۳.....Midpoint ◆

۸۳.....Center ◆

۸۳.....Snaps 4 Quad ◆

۸۳..... نقطه نزدیک Near ◆

۸۳.....Point ◆

۸۴.....Intersection ◆

۸۴.....مماس Tangent ◆

۸۴.....perpendicular snap ◆

۸۴..... روی سطح on surface / poly surface ◆

۸۴..... نقطه میانی Between ◆

۸۴.....خط مستقیم Ortho ◆

۸۴.....Planar snap ◆

۸۵.....Grid snsp ◆

فصل ۸ / ابزارهای منوی TOP 11 BUTTENS

۸۷.....Top 11 buttens

۸۷.....Ring rail ◆

۸۷.....Duplicate ◆

۸۸.....❖ گزینه‌های Command line

۸۸.....Rotate ◆

۸۹.....Mirror ◆

۹۰.....Move ◆

۹۰.....Edite point on ◆

۹۱.....Control point on ◆

۹۲.....Join ◆

۹۲.....	- دستور جداسازی Explode ◆
۹۲.....	- دستور تقسیم کردن split ◆
۹۳.....	- دستور برش Trim ◆
۹۴.....	- دستور سایز حلقه Ring rail ◆

فصل ۹ / ابزارهای منوی INFO & SETTING

۹۶.....	Info & setting
۹۶.....	❖ ابزارهای Gumball

فصل ۱۰ / ابزارهای منوی DISPLAY

۹۸	Display
۹۸.....	Show Grid ◆
۹۸.....	Show cutters ◆
۹۸.....	Preview shade ◆
۹۹.....	Shade selected ◆

فصل ۱۱ / ابزارهای منوی F6

۱۰۱.....	F6 کلید میانبر
۱۰۱.....	❖ قابلیت‌های منوی F6
۱۰۲.....	❖ مودهای کادر F6
۱۰۲.....	General Mode ◆
۱۰۳.....	Curve Mode ◆
۱۰۳.....	Gem Mode ◆
۱۰۳.....	Surface Mode ◆
۱۰۳.....	User Mode ◆
۱۰۳.....	Report Mode ◆
۱۰۳.....	Materials Mode ◆
۱۰۳.....	❖ روش اضافه کردن ابزار در کادر F6
۱۰۴.....	The Global Switch ◆
۱۰۴.....	Import ◆
۱۰۴.....	Refresh ◆

فصل ۱۲ / ابزارهای منوی UTILITIES و منوی MEASURE

۱۰۶.....	utilities
۱۰۶.....	Direction ◆
۱۰۶.....	make 2D Drawing ◆ تبدیل اشکال سه بعدی به اشکال دو بعدی
۱۰۶.....	❖ ابزارهای مربوط به Mesh
۱۰۶.....	❖ منوی Maesure

فصل ۱۳ / ابزارهای منوی SURFACE

- 1۰۸.....Surface
- 1۰۹.....❖ نکات مهم در مورد Surface
- 1۰۹.....❖ دستورات منوی Surface
- 1۱۰.....Sweep1 ◆
- 1۱۰.....❖ گزینه‌های نوار command
- 1۱۰.....Chain edge ◆
- 1۱۰.....Point ◆
- 1۱۰.....Closed weep ◆
- 1۱۱.....Do not simplify ◆
- 1۱۱.....Rebuild with ◆
- 1۱۱.....Global ◆
- 1۱۱.....Align with surface ◆
- 1۱۱.....Untrimmed ◆
- 1۱۱.....Styles ◆
- 1۱۱.....Sweep 1 history ◆
- 1۱۷.....Sweep 2 ◆
- 1۱۷.....Maintain height ◆
- 1۱۷.....curvature tangency و Position ◆
- 1۱۷.....Simple sweep ◆
- 1۱۷.....❖ مراحل اجرای دستور profile sweep ◆
- 1۱۹.....rebuild ◆
- 1۲۰.....Blend Surface ◆
- 1۲۰.....Variable blend surface ◆
- 1۲۰.....Loft ◆
- 1۲۱.....straight sections ◆
- 1۲۱.....Normal ◆
- 1۲۱.....Loose ◆
- 1۲۱.....Tight ◆
- 1۲۱.....Developable ◆
- 1۲۲.....Uniform ◆
- 1۲۲.....Match start & end ◆
- 1۲۲.....curve network ◆
- 1۲۲.....shrink Trimmed surface ◆
- 1۲۲.....Planar curves ◆
- 1۲۳.....patch ◆

- ۱۲۳..... Edge curves ◆
- ۱۲۴..... plane from corners ◆
- ۱۲۵..... untrim ◆
- ۱۲۶..... surface Extend ALL ◆
- ۱۲۷..... Revolve ◆
- ۱۲۸..... Rail Revolve ◆
- ۱۲۹..... Sweep 4 ◆

فصل ۱۴ / ابزارهای منوی SOLID

- ۱۳۰..... Solid
- ۱۳۱..... Union ◆
- ۱۳۲..... Difference ◆
- ۱۳۳..... Intersection ◆
- ۱۳۴..... Boolean Two object ◆
- ۱۳۵..... Cap planar ◆
- ۱۳۶..... Extract surface ◆
- ۱۳۷..... Fillet Edge ◆
- ۱۳۸..... Text ◆
- ۱۳۹..... Extrude curve straight ◆
- ۱۴۰..... Solid extrude all ◆
- ۱۴۱..... Pipe ◆
- ۱۴۲..... مکعب Box ◆
- ۱۴۳..... (کره) sphere ◆
- ۱۴۴..... بیضی حجم دار Ellipsoid ◆
- ۱۴۵..... Corner ◆
- ۱۴۶..... Diameter ◆
- ۱۴۷..... From foci ◆
- ۱۴۸..... Around curve ◆
- ۱۴۹..... - حلقه یا دونات torus ◆
- ۱۵۰..... Fix inner Dimension ◆
- ۱۵۱..... - استوانه Cylinder ◆
- ۱۵۲..... - استوانه توخالی Tube ◆
- ۱۵۳..... - هرم Pyramid ◆
- ۱۵۴..... - مخروط سر بریده Truncated cone ◆
- ۱۵۵..... Boss ◆
- ۱۵۶..... Rib ◆
- ۱۵۷..... Slab ◆
- ۱۵۸..... Make hole ◆

۱۳۹.....	Array hole ◆
۱۴۰.....	Array hole polar ◆
۱۴۱.....	Move hole ◆
۱۴۲.....	Move face ◆
۱۴۳.....	ابزارهای ویرایش کننده solid ها
۱۴۴.....	Trans form ♦
۱۴۵.....	Scale 3D ◆
۱۴۶.....	Scale 2D ◆
۱۴۷.....	Scale 1D ◆
۱۴۸.....	Rotate 3D ◆
۱۴۹.....	Scale Non – uniform ◆
۱۵۰.....	Orient 2points ◆
۱۵۱.....	Orient 3 points ◆
۱۵۲.....	تمرین ◆
۱۵۳.....	Bend ◆
۱۵۴.....	Arraye polar ◆
۱۵۵.....	Orient perpendicular ◆
۱۵۶.....	1 Uniform ♦
۱۵۷.....	Scale ◆
۱۵۸.....	Array ◆
۱۵۹.....	Array Curve surface ◆
۱۶۰.....	Flow along curve ◆
۱۶۱.....	Flow along surface ◆
۱۶۲.....	Stretch ◆
۱۶۳.....	Splop ◆

فصل ۱۵ / ابزارهای منو GEM , SETTING , CUTTERS

۱۵۴.....	Gem, Setting, Cutters
۱۵۵.....	Setting menu
۱۵۶.....	♦ ایجاد پایه برای تک نگین ها
۱۵۷.....	HEAD BUILDER ◆
۱۵۸.....	منوی ابزار Cutters
۱۵۹.....	Gem cutter ◆

فصل ۱۶ / آشنایی با منوی RENDER

۱۶۰.....	منوی Render
۱۶۱.....	Vray ♦
۱۶۲.....	منوی art

۱۶۵	.....Resolution ♦
۱۶۵	.....picture ♦
۱۶۶	.....Effects ♦

فصل ۱۷ / طراحی دوبعدی

۱۷۰	.....استفاده از دستور Rebuild ♦
۱۷۲	.....طرح کامل پس از تکرار چهار قسمت.....
۱۷۴	.....تمرین های دوبعدی.....
۱۷۴	.....♦ تمرین ۱ .....
۱۷۴	.....♦ تمرین ۲ .....
۱۷۴	.....♦ تمرین ۳ .....
۱۷۵	.....♦ تمرینات تکمیلی.....

فصل ۱۸ / طراحی فرم های سه بعدی

۱۷۸	.....تمرین فرم های هندسی هرمی .....
۱۸۳	.....تمرین فرم های پیچشی صدفی .....
۱۸۳	.....♦ فرم های پیچشی صدفی .....
۱۸۷	.....طراحی مدل سه بعدی فرم های پیچشی دو طرفه .....

فصل ۱۹ / طراحی انگشترا

۱۹۴	.....انگشترا حلقه .....
۱۹۴	.....♦ ایجاد حلقه انگشترا .....
۱۹۷	.....♦ فرم نهایی انگشترا .....
۱۹۸	.....انگشترا حلقه مواجه .....
۲۰۴	.....انگشترا چپ و راستی bypass .....
۲۱۴	.....انگشترا دائمی .....
۲۱۶	.....♦ تغییر ارتفاع فاق انگشترا با ابزار MOVE .....
۲۱۶	.....♦ تغییر فرم با ابزار D scale 1 D .....
۲۲۷	.....توخالی سازی انگشترا دائمی .....

فصل ۲۰ / طراحی آویز و گردنبند

۲۳۶	.....آویز مدل ۱: آویز اره کاری پشت دار .....
۲۳۶	.....♦ دستورهای لازم برای رسم این آویز .....
۲۳۹	.....♦ مرحله تکمیل خطوط بخش داخلی آویز .....
۲۴۲	.....آویز مدل دوم: فرم قلب پیچشی .....
۲۵۰	.....♦ مرحله سطح سازی با ریل ها و سطح مقطع ها .....
۲۵۱	.....آویز قلبی و لامع بندی .....

۲۵۱	◆ رسم یک دایره در مرکز محور مختصاتی با زدن کلید f4
۲۵۲	❖ انتخاب دایره و روشن کردن نقاط کنترلی control point
۲۵۶	کم کردن حجم آویز و توالی کردن آن
۲۵۶	❖ کپی از صفحه رویی شکل با کمک ابزار extracted surface
۲۶۰	لامع بندی و طرح درآوردن در دیوارهای کنار کار
۲۶۷	راه قلمزنی برای قراردادن سنگ
۲۷۱	❖ مرحله انتخاب شکل
۲۷۱	مخراجکاری و روش چیدمان سنگ
۲۷۱	❖ تعریف گوهر نشانی و مخراجکاری
۲۷۱	◆ تعریف مخراجکار
۲۷۲	◆ سه چنگی یا سه پرانگ
۲۷۲	◆ چهارچنگی یا چهار پرانگ
۲۷۲	◆ مخراجکاری ۶ و ۸ چنگی
۲۷۵	❖ روش‌های مخراجی گوارسه و چنگ
۲۷۹	ایجاد پایه جواهر (آویز)
۲۸۱	❖ ابزارهای مورد استفاده: دستور move
۲۸۱	◆ دستور Rotate
۲۸۶	طراحی پایه شکوفه
۲۸۹	تمرینات و پروژه‌های پایانی

مقدمه ناشر

خط مشی انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران در عرصه کتاب های با کیفیت عالی است که بتواند خواسته های بر روز جامعه فرهنگی و علمی کشور را تا حد امکان پوشش دهد.

هر کتاب دیباگران تهران، یک فرصت جدید شغلی و علمی

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بیکران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگی این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی و آموزشی گامهایی هر چند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم، مؤثر واقع شویم.

گستردگی علوم و سرعت توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه، نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی ترین و راحت ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع رسانی، بیش از پیش برجسته نموده است.

در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران و محققان در زمینه های گوناگون و مورد نیاز جامعه تلاش نموده برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پُربار، معتربر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقمندان قرار دهد.

کتابی که در دست دارد تألیف "سرکار خانم لیلا مرادی اقبال" است که با تلاش همکاران ما در نشر دیباگران تهران منتشر گشته و شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.
با نظرات خود مشوق و راهنمای ما باشید

با ارائه نظرات و پیشنهادات و خواسته های خود، به ما کمک کنید تا بهتر و دقیق تر در جهت رفع نیازهای علمی و آموزشی کشورمان قدم برداریم. برای رساندن پیام هایتان به ما از رسانه های دیباگران تهران شامل سایتها فروشگاهی و صفحه اینستاگرام و شماره های تماس که در صفحه شناسنامه کتاب آمده استفاده نمایید.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
dibagaran@mftplus.com

مقدمه مولف

آموزش کاربردی طراحی طلا و جواهر با نرم افزار ماتریکس، نقش مهمی در کاربرد تکنولوژی تولید طلا و جواهر دارد و این کار توسط طراحانی که به اصول و مبانی ترسیمات و طراحی سه بعدی و مدل سازی با نرم افزار ماتریکس آشنا و مسلط هستند صورت می گیرد.

با توجه به راه اندازی رشته‌ی تخصصی طراحی طلا و جواهر در مقاطع هنرستان و دانشگاه و همچنین فراغیری علاقمندان این رشته، نیازمند به منبع مکتوب آموزشی و خلاصه نبود یک منبع منسجم کاملاً مشهود بوده است. لذا جهت فراغیری مبانی طراحی طلا و جواهر و مدلسازی با نرم افزار سه بعدی ماتریکس، مقدمات آموزشی به همراه اصول مهم در مدلسازی قطعات و زیورآلات دراین کتاب تهیه و تألیف شده است. این اطلاعات براساس منوها و ابزارهای خود نرم افزار و به همراه روشهای کاربردی دستورها و ابزارها، به منظور طراحی و مدلسازی قطعات مختلف طلا و جواهر می باشد.

در این کتاب هنرجویان و دانشجویان علاقمندان به حوزه یادگیری طراحی و مدلسازی با نرم افزار ماتریکس، ابتدا با ابزارها و منوها کاربردی نرم افزار آشنا می شوند که در هر بخش به جهت آشنایی با کاربرد آنها نمونه ای از عملکرد آن دستورو فرامین قرار داده شده است. پس از آشنایی با این دستورات، طراحی های دو بعدی با بکار بردن دستورات و نحوه استفاده از ابزارهای مختلف را بصورت کاربردی می آموزند.

در بخش های مربوط به طراحی سه بعدی، ابتدا به طراحی چند نمونه فرمهای رایج ساده و پیچیده هندسی و منحنی پیچشی پرداخته شده و سپس بر پایه آنها، ترسیمات مربوط به انواع آویزها با فرمهای مختلف و طراحی چند نمونه انگشتی ساده و پیچیده که در قالب طراحی آنها، اصول و نکات مهمی چون کم کردن حجم - تو خالی سازی - لامع بندی - چیدمان سنگ برای کارهای جواهر و نکات پایه ای که در ترسیمات انواع زیور آلات بکار می رود بصورت کاملاً کاربردی و گام به گام شرح داده شده است.

دراین کتاب تلاش شده است تا حد امکان دستورات پایه ای و پر کاربرد که در طراحی انواع قطعات طلا و جواهر کاربرد دارد، با ذکر جزئیات مهم بصورت کاربردی آموزش داده شود.

توجه به این نکته مهم است که یک دستور می تواند کاربردهای متفاوتی در طراحی و مدلسازی داشته باشد، بنابراین مهمترین بخش این نرم افزار آشنایی با ابزارها و دستورات و تسلط بر طراحی دو بعدی و توانایی بکار گیری آنها در ترسیمات یک مدل طلا و جواهر می باشد.

به علاقمندان و هنرجویان توصیه می شود که جهت تکمیل مهارت لازم و تبحر بیشتر در زمینه طراحی و مدلسازی با نرم افزار ماتریکس ، به طراحی نمونه های بیشتری با توجه به اصول آموزشی دراین کتاب پردازند و این کتاب را مقدمه مهمی در یادگیری نرم افزار ماتریکس بدانند چرا که تجربه و کارآموزی بهترین و کاملترین منبع یادگیری می باشد.

در پایان امیدوارم این کتاب خلاً وجود منبع آموزشی را بصورت حداقل پر کند؛ چرا که مباحث آموزش تخصصی در زمینه طراحی و مدلسازی با نرم افزار ماتریکس ، نیازمند پرداختن به مباحث تکمیل تر می باشد که عنوان مباحث آموزشی در آینده نزدیک خواهد بود.

لیلا مرادی اقبال